

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXXI

Price 25c

Chicago, Ill. — Antradienis,

Tuesday, August 28, 1984 — VLIKo metal

137

NELEIDO POPIEŽIUI APLANKYTI LIETUVOS

SANTAUPŲ VAGIS ORAN MENSİKAS PATS ATĖJO Į POLICIJOS RANKAS

Penkiolika metų vykusiai besislapstęs Mensikas liko be pinigų, išėikvojęs \$21 milijoną

ASHLAND, Ohio. — Praeitą ninkavo City Savings bendrovės, Ashland kalėjime C. Oran Mensikas buvo Chicago City Savings bendrovės prezidentas ir valdytojas, išstis dvi valandas kalbėjosi su laikraštininkais, bandydamas pateisinti savo elgesį.

Ashland ir Chicago Avenue sankryžoje buvo lenkų City Savings and Loan Association, kurioje taupytojai buvo padėję 21 milijoną dolerių, bet kai Mensikas buvo suimtas, tai bendrovė jau neturėjo pinigų. Jis buvo padaręs kelias nevykusias paskolas, kurios bendrovei pakenkė.

Oran Mensik buvo suimtas, padėtas į Chicago kalėjimą ir nuteistas penkiems metams už pašto naudojimą žmonių apgaulinėjimui.

Buvo iškelta daugiau bylų, bet reikėjo daugiau laiko joms paruošti. Jis turėjo atsakyti už pinigų išėikvojimą, bendrovės vadovybės apgaulinėjimą, skolinimą nesantįs žinomoms ir įstaigoms, bet tam laikui reikėjo apibūdinti daugiau liudininkų. Mensikas turėdamas pinigų, pajėgė netalinti jokių sutvarkyti, kad jį nepastebėtų. Pavyko pabėgti iš Ashlando kalėjimo, kur jis pabėgė, išėikvojęs keliose Amerikos vietose, bet ramiausiai išsirengė Ohio valstijoje, Ashland mieste. Kada įsitikino, kad pavojus jam praėjo, tai pats pasidavė policijai. Suėikvojęs 75 metų, jis norėjo gauti socialinę apdraudą. Kai pirmi-

REAGANO PATARĖJAI
ABEJOJA LAIMEJIMU

DALLAS, Tex. — Prez. Reaganas, baigęs respublikonų konvenciją rinkimine kalba, išvažiavo iš Teksas valstijos. Jis pasitiki savimi ir užkrečia tokią viltingą visus partijos bendradarbius.

Bet yra keli skeptikai, kurie abejoja rinkiminiais laimėjimais. Propaganda yra, gražus dalykas, kai ji užkrečia, bet ji greit išsiskvepia. Patarėjai sako, kad iki šio laiko demokratams tyloje. Reikia turėti galvoje, kad paskutinėmis savaitėmis Walter Mondale traukia ne amon faktus, o ką tada teks daryti. Jie primena, kad Reaganas buvo vienas iš kandidatų, kai kandidavo antrą kartą gubernatoriaus pareigoms. Pataria apsidaryti, kad nepasikartotų ta pati istorija. George Bush jam nepadės.

— Pirmadienį aukso uncija kainavo \$349

Papiežius sekmadienį paskelbė, kad rusai neleidia jam vykti į Vilnių, bet turi vilties ten būti.

GEN. FABIAN VER ISAKĖ NUŽUDYTI BENIGNO AQUINO

Šiomis dienomis komisija paskelbė tyrimo duomenis, sako ateinančios žinios

SAN JOSE, Cal. — Carazon Agrarų vadovaujama komisija žino, kas nušovė buvusį sen. Benigno Aquino Jr., bet iki šio laiko dar nepaaiškėjo trumpo ir aiškaus sprendimo.

Zinios sako, kad Fabian Ver generalinio filipiniečių karo jėgų štabo viršininkas įsakė nušauti sen Aquino.

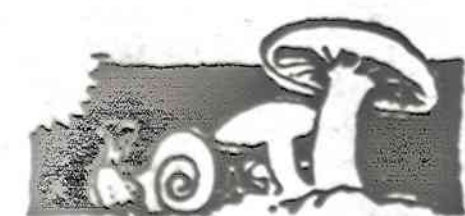
Pats gen. Ver, liudydamas komisijai pareiškė, kad karo teismas jį jau buvo nuteisęs mirti, bet sen. Aquino ištrūkęs į užsienį. Bet kurio kario pareiga nušauti žmogų, nuteistą mirti.

Bet to iš Filipinų salų atvyko Amerikon įtakingas karys, kuris žinojo apie karo teismo sprendimą. Jis bijojo, kad Filipinų salose jo nenušautų.

Informuos Amerikos kongresą

Amerikon atvyko minėtas filipinietis karys ir prašė duoti jam tremtinio teises. Jis buvo pakviestas į Washingtoną. Ten jis liudijo, kodėl jis negali grįžti į Filipinų salas.

Amerikon atskrido Carazon Agrarų vadovaujama komisija ir apklausinėjo čia gyvenančius filipiniečius, kuriuos vietos dienraštis "Mercury News" paskelbė "copyright" žinias. Dienraštis tvirtina, kad gen. Ver įsakė karo vadovybei suorganizuoti

KALENDORĖLIS

Rugpjūčio 28: Šv. Augustinas, Sėbina, Gaudas, Tautgaila
Saulė teka 6:22, leidžiasi 7:32
Šiltas

IZRAELITĖS APKŪLE MEIR KAHANĄ

JERUZALĖ, Izr. — Um Al Fahm kaime Izraelio naciis Meir Kahane gevo 700 balsų. Jis buvo tikras, kad ten galės sušaukti susirinkimą ir patars arabams krautytis iš kaime. Praeitą sekmadienį jis atvyko į Um Al Fahm kaimą, kad sudarytų Izraelio nacių partiją centrą.

Kahanas buvo tikras, kad pasamdys partijai centrą, sudarys grupę ir galės išdalyti kaimo arabams laisvą, patariantį išvažiuoti. Vietoj šalininkų, jį pasitiko Um Al Fahm kaimelio žaunos izraelitės. Nieko nelaukdamas, jos tuojau nu-draskė nuo jo krūtinės visus nacių ženklus, o antroji stipriai laikė jo atsivežtą lazda. Kitos žydaitės jį gerokai aplandė liepė jam trečią dieną nesiūdyti Um Al Fahm kaime, nes tada jį pasitiks ne tik kaimo žydai, bet ir arabai. Žydai nori rasti bendrą kalbą su arabais, bet ne su naciiais.

PERES GAVO DAR 21 DIENĄ

TELAVIVAS, Izr. — Darbiečių pirminkas Simon Peres gavo iš prezidento Herzogo dar 21 dieną kabinetui sudaryti.

Jis bando susitarti su Itaku Šamiru, kuris dabartiniu metu valdo Izraelį. Savo laiku Šamiras pareiškė, kad jis noris groti pirmu smuiku, bet jis neturi pakankamai balsų parlamente. Keturi Izraelio veikėjai atsisakė Šamiro koalicijos. Jie daugiau niekad jį nebegrįš, nes jie įsitikino, kad Šamirui rūpi valdyti Izraelį.

Peres, gavęs 3 savaites, tikisi įtikinti Šamirą sudaryti koaliciją ir paruošti būtiniausias reformas. Nacių, kad ir žydiškų, Izraelyje neturėtų būti.

— Manilos aerodrome kariai nušovė Aquino ir Galmaną, pagal įsakymą.

— Ugandą valdė prez. Milton Olete, prieš kurį buvo padarytas sukilimas, bet jis grįžo vyriausybėn.

Dabar visa Žalioji linija, skirianti Rytų Beirutą ir Centrinį miesto dalį eina susisaudymas.

— Mokslininkai siūlo šauti uranijaus slatinės į Pacifiko duoną, kad įlistų į stiklo paviršių ir užstruktų. Tada niekad niekam nebus jokio pavojaus.

— Vokietijos kancleris Kohl praleido vasaros atostogas Austrijoje. Turėjo progos išsikalbėti su Austrijos politikais.

— Liberijos tikinčiųjų vadovybė reikalauja, kad visame krašte sustotų žudynės. Šis pareiškimas diktatoriui labai nepatiko.

— Napolio policijos vadas pareiškė, kad Comoros grupė pakelyje sustabdė priešų grupę ir visus aušlovė.

KREMLIAUS PONAI BIJO VATIKANO SEKRETORIAUS CASEROLI

— Aš turiu vilties Lietuvą aplankyti, — sekmadienį pareiškė Jonas Paulius II-sis

JOHN ZACCARO AIŠKINOSI TEISME

QUEENNS, N. Y. — Teisėjas Edwin Kastoff birželio 18 dieną paprašė John Zaccaro, kad jis papasakotų, kaip jis, būdamas 81 metų moters globėjas pasiskolino iš josios turto \$100.000? Buvę tos moters advokatai ruošėsi reikalauti, kad Zaccaro būtų atleistas iš globėjų pareigų.

Zaccaro pareiškė, kad aš jūsu advokatų ir nežinau teisės nuostatų, bet aš paskirtas globėju pareigoms, gavau 3 instrukcijų lapus. Tuos lapus paskaičiau ir ten nė vienu žodžiu neminėta, kad negalima skolinti globjamosios turto. Teisėjas Kastoff tuojau išaiškino, kad to kio paragrafo instrukcijos nebuvo.

Be to, Zaccaro pranešė teisėjui, kad jis patyręs, kad tai galėtų būti priešinga nuostatams, tuojau išrašė \$100.000 čekį. Be to pridėjo 1200 palikanų. Banko pinigai nesė tikiai \$10.5 palikanų. Teisėjas užbaigė visą reikalą.

NUSKENDO PRANCŪZŲ LAIVAS SU URANIU

PARYŽIUS, Pr. — Vakar Prancūzijos pakraščiuose nuskeno prancūzų transporto laivas, vežęs pavojingą uranijų ir sovietų Rusiją.

Bet britų transporto laivas pataikė į "Mont Louis", jį sužalojo ir jį pavertė ant šono. Prancūzų laivas pradėjo traukti vandens ir už poros valandų pasinėrė ties Osfordu, Belgijos vandenynė. Jis vežė geležinės slatinės, labai gerai uždarytos 450 pavojingo, radioaktyvaus uranijaus. Medžiaga buvo su-pilta į 30 slatinų.

Laivas plaukė iš La Havre į Riga, kad rusai galėtų naudoti atomo energijai gaminti. Visi

CASTEL, Gandolfo, It. — Sovietų valdžia neleido man aplankyti sovietų valdomos Lietuvos, — sekmadienį po metų laikraštininkams pareiškė supykęs popiežius Jonas Paulius Antrasis atostogaudamas Castel Gandolfo vasarvietėje. Kremliaus valdovai nusigando ir Vatikano sekretoriaus kardinolo Caseroli.

Popiežius tikėjosi būti rusų pavengtoje Lietuvoje, kai ten bus minima šv. Kazimiero 500 metų gimimo sukaktis, bet kai popiežius pareiškė noro nuvykti į Lietuvą, katalikiškiausią rusų pavergtą kraštą, tai rusai neleido jam ten nuvykti. Tada buvo paprašyta leisti įvažiuoti kard. Caseroli, bet ir jam neleido.

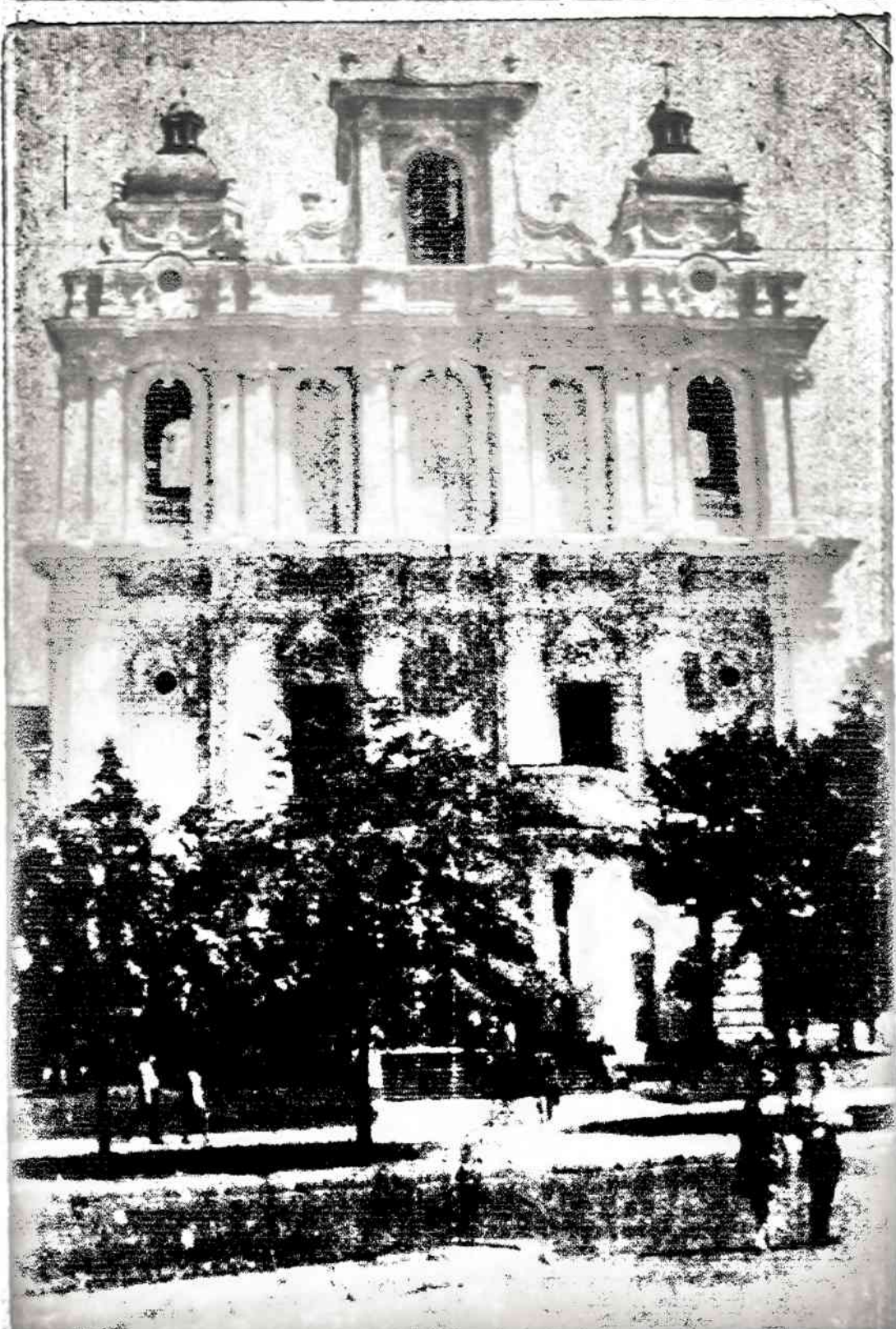
Nežinot ir į šį sovietų valdžios uždraudimą, aš turiu vilties Lietuvą dar aplankyti, pridėjo popiežius. Jis pasakė: — Nors Lietuva yra nuo mūsų toli, bet užtat ji mums yra tokia artima.

Iki šio laiko Vatikanas ne-skelbdavo pasitarimų su Sovietų Sąjunga, bet praėjo šeštadienio popiežius popiežius nutraukė šį paprotį ir paskelbė, kad nepavyko Vatikaniui susitarti su dabartine sovietų vadovybe.

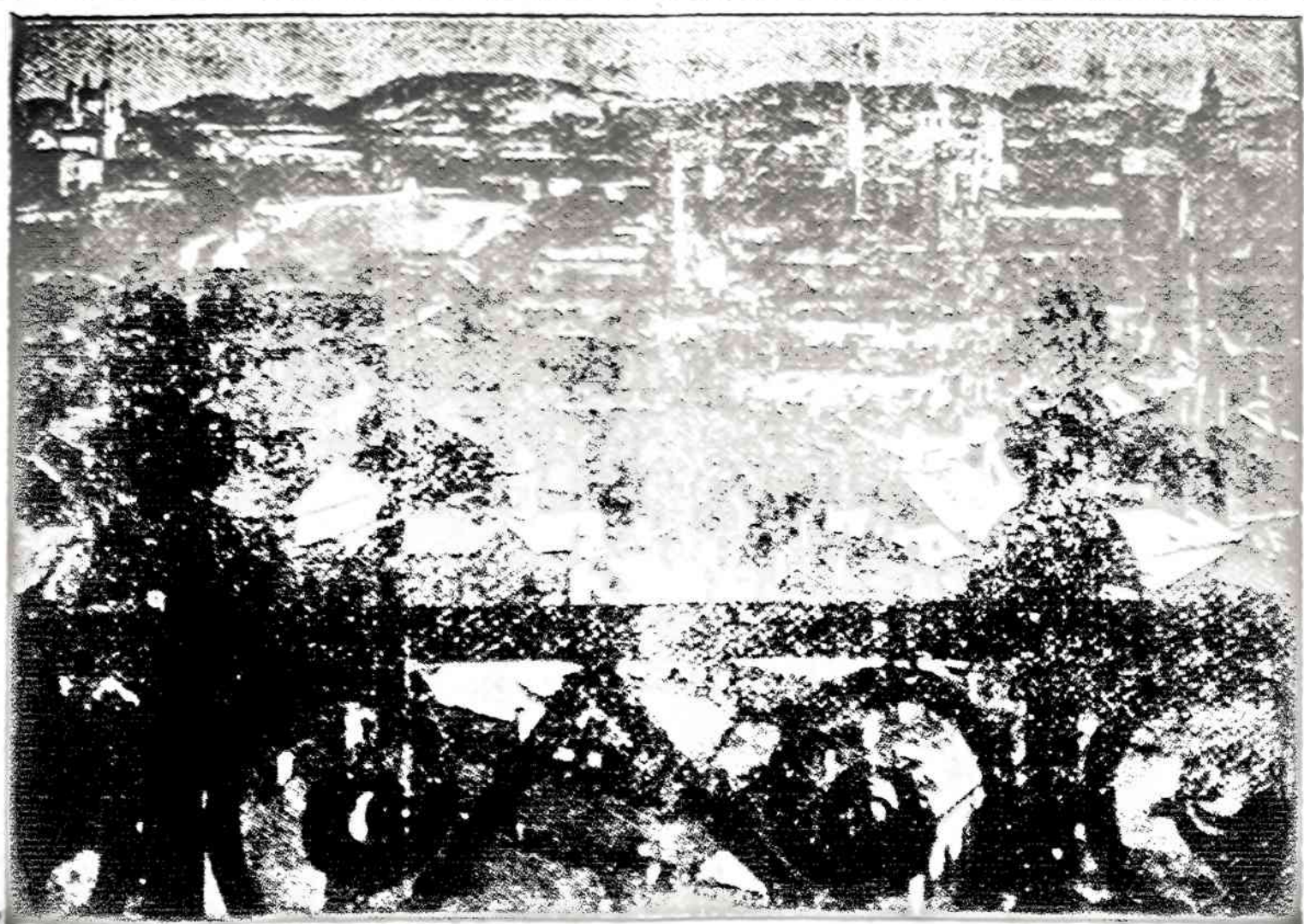
Popiežius nepaskelbė kitų pasitarimų smulkmenų, bet paį svarbiausią dalyką vis dėlto pasakė. Popiežius norėjo, kad laisvame pasaulyje gyvenantieji lietuviai žinotų apie šį sovietų valdžios nutarimą. Popiežius norėjo važiuoti, bet Kremliaus valdovai neleido.

— Indijos keleivinis lėktuvas su keleiviais grįžo į New Dehli. Kipitono pavaduotojas apsi-rišęs ranką, kai susikirtė su gro-bikais.

Jūreiviai išsigeležio. Statinės buvo laivo priešakyje, tai pirminusia ir nūrė.

Šv. Kazimiero katedra Vilniuje, kurią popiežius, nuvažiavęs Vilnių, būtų aplankęs.

Vilniaus vaizdas iš Gedimino bokšto.

Medžioklės Klaipėdos krašte senovėje

1231 m. komituro Hermano Bulko vadovaujamas kryžiuočių būrys persikėlė per Vyslą ir pradėjo pamatus pirmajai kty žuocių piliai Kulmo (taip vadinamajai vėliau pradėjo vadinti Chelmo sritį) krašte. Tai buvo prūsų žemių užkariavimo pradžia. 1240 m. kryžiuočių būriai pasistūmė į Belgos, užkariavę Varniją, Natungiją, Bartą. 1254 m., kai kryžiuočiai pasistūmė į Klaipėdos pili, visas Baltijos pajūris nuo Vyslos ligi Nemuno žiočių ir toliau į šiaurę — ligi Suomijos įlankos, buvo kryžiuočių rankose.

Prūsų valstiečiai buvo išvaryti iš savo žemių, pavergti, apipiešti. Prasičė'o tamsiausios puslapis Prūsijos istorijoje.

Kryžiuočius stebino medžioklės faunos gausumas. Prūsų miškuose. Visur čia laikėsi dideli ir maži žvėrys: taurai, vilkai, lokiai, stirnos, šernai, upės ir ežerai buvo pilni bebrų, ūdrių, žuvų. Mat, pagrindiniai prūsų verslai buvo žemdirbiystė ir žvejyba, o medžioklė tik trečiasis užsiėmimas.

Iš pradžių kryžiuočiai medžioti negalėjo, nes ordino statutas draudė "sveitiesiems brojams" žudyti žvėris bei paukščius.

Pagunda buvo didelė, ir draudimai tarnus medžiotojus "apduto straisnis netrukus buvo pakeistas. Riteriams buvo leista laikyti tarnus medžiotojus "apsaugai", kurie turėjo lydyti juos per miškus ir aprūpinti žvėriais.

Riteriams taip pat buvo leista medžioti meškas, vilkus, lapės. Nedraudžiama šaudyti ir paukščius, nes tai "lavina ranką ir akį".

Niekieno nevaržoma medžioklė netrukus įgavo tokį užmojį, kad ordino magistras Vinrichas fon Kniprode išleido įstatymą, leidžiantį riteriui laikyti tik vieną medžioklinį šunį.

Dalyje prūsų žemių išsikūrė vokiečių kolonistai, kurie galėjo medžioti tik gavę leidimą iš kryžiuočių komituro. Be to, jie turėjo atiduoti ordnui kiekvieno mėsauto briedžio, šerno, meškos priekinę koją. Ordniui už mėsos mokėti reikėjo atiduoti ir sumedžiotų žvėrių kailius. Medžioklės ūkį tvarkė magistras, paskirtas "tyrų brolis", t. y. miške gyvenęs riteris. Medžioklės ūkį tvarkė magistras, paskirtas "tyrų brolis", t. y. miške gyvenęs riteris. Medžioklės ūkį tvarkė magistras, paskirtas "tyrų brolis", t. y. miške gyvenęs riteris.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslų 100 metų. Jame yra vertingi, nekuomet neseniai, Vlado Klevins, Igno Šlapelio, Vinco Macidano, P. Jonko, V. Stankos, R. Radvilko, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mieliaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis. M. K. Čiurlionio, M. Aliežio, V. Kabanos, A. Rukštelės ir A. Varnų kūrinių paveikslai. 368 pusl. knyga kainuoja tik \$1.

DAINŲ SVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių dainų pirmosios Juosės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedideliuosios dainos, gerinti autorės puikiai stiliumi ir surinktais duomenimis bei užrašais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

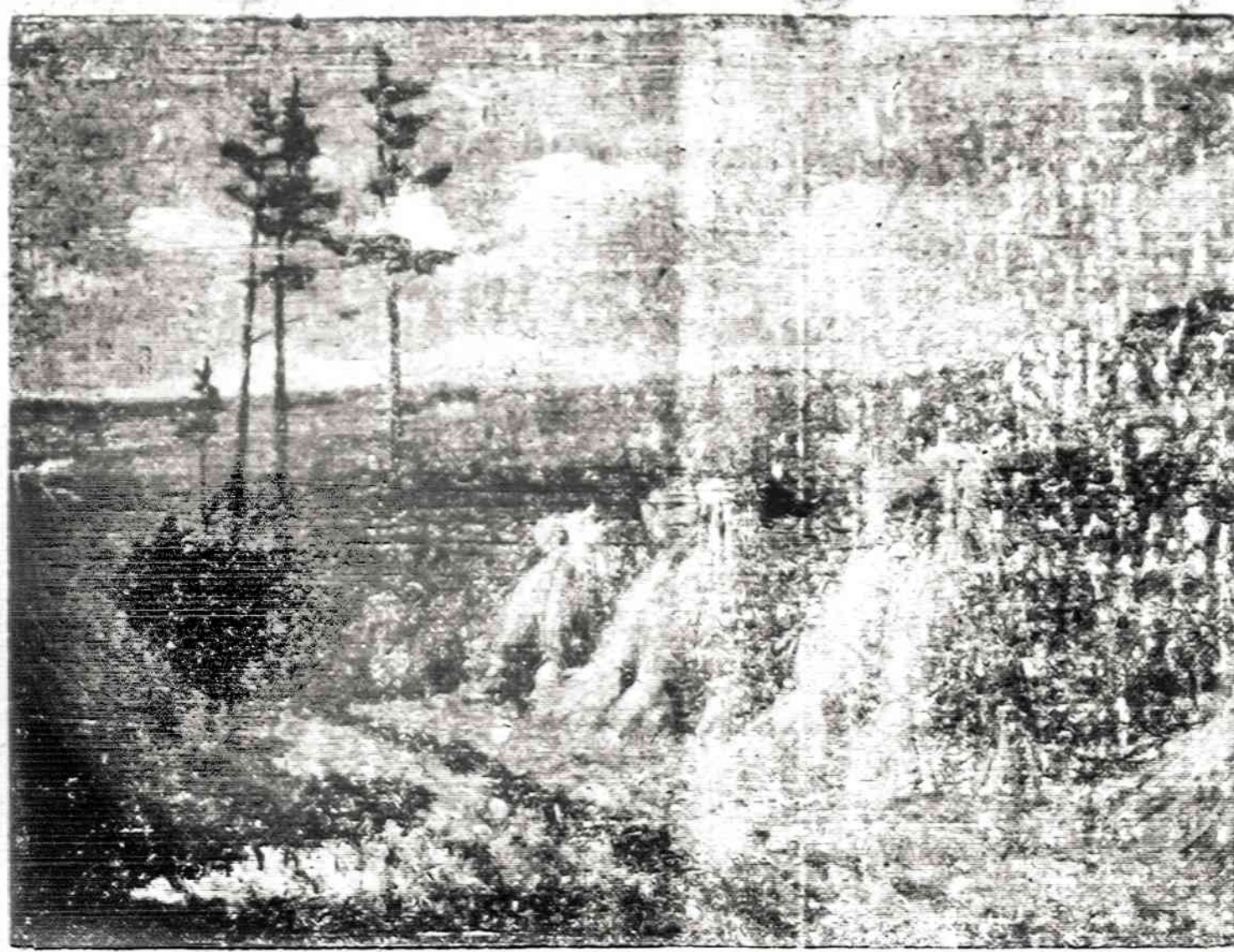
VIENTO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašas buvusio Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne tik gyvenimo brošiūra aprašymas, bet tiksliai laikotarpio buities šis patikrinęs studija, susiklostyta skaidriai. Ta 206 puslapių knyga pardodama tik už \$2.

LIETUVIŠKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamaliūno Romulio parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalniškių ir Labgavos apklausių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabrėžiant duomenis višvairių pavadinimų ir jų vertinimą į vokiečių kalbą. Laba patikrinęs 326 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$4.

KĄ LAUKIA LEMIA, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie žmones ir vietos aprašai. Lietuvoje ir pabrėžiant bolševikų okupacijos metus. Knyga turi 234 puslapius bei kainuoja tik \$3.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, neaprašė tik ir kildingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik su šio žmogaus knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poelį. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus laisvę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$4.

KATYKINIS NOVIKAS, R. Kocenko kūrėjas, J. Valaškos kūrėjas. 304 pusl. knygoje yra 36 romano ir novelių. Kaina \$5. Knygos pildomos Naujienos, 1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60600. Knygos pildomos Naujienos, 1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60600. Knygos pildomos Naujienos, 1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60600.

A. ROCKSTELLE

Rugių gubos (Topyba)

Ilgą laiką buvo neišspręstas girių nuosavybės klausimas. Medžioklės konfliktai, kaip taisyklė, buvo sprendžiami ne teismo keliu, o kaudu, vilyčia. Jei kryžiuočiai vengdavo medžioti ne tik Lietuvai priklausančiose giriose, bet ir pasienio zonoje, tai žemaičiai gana dažnai "pašeimininkaudavo" ordino žemėse.

Mat, sienos buvo tik principinio susitarimo reikalas, ir dažnai tai vieni, tai kiti jas peržengdavo. Ginčai, muštynės, kruvini susiremimai, sumedžioti laimio. Kio konfliktavimas buvo gana įprastas dalykas.

Ordinui nykstant ir silpnėjant, visi įvairūs idealai prarado savo principinę reikšmę. Paskutinytis ordino magistras Albrechtas Brandenbūrgietis nusimetė baltą kryžiuočio apsiaustą ir tapo protestantu.

Pirmajame savo potvarkyje jis įsakė išrinkti iš miškų kilpas ir spastus. Brakonieriai buvo labai griežtai baudžiami, jiems išdurdavo akis arba nukirsdavo galvą.

Didejantis finansiniai sunkumai privertė pakeisti šias baudmes lengvesnėmis: 1573 metų

RUSŲ PAVERGTOJE LIETUVOJE

GINTARO UMARO REKORDAS

Klaipėdėtis Gintautas Umaras Maskvoje pasiekė pasaulio rekordą: 5 km. distanciją dviračiu įveikęs per 5 min. 43.2 sek.

Prieš šesetą metų G. Umaras pradėjo rimtai treniuotis dviračiu.

NAUJI TELEVIZORIAI

Šiaulių televizorių gamyklą pradėjo gaminti pirmuosius naujoviškus spalvoto vaizdo televizorius "Tauras C-257D".

Naujasis televizorius ne tik gražesnės išvaizdos, bet ir gerokai patikimesnis, geresnė vaizdo kokybė.

Aparatas palengvėjo, palyginus su ankstesniais modeliais — sveria ne 60, o 37 kilogramus.

Kovo 10 d. įvykis įsakyti miries bausmės buvo galima išvengti, atidavus šešis jautius.

Gintautas Kūcas

VALGYKLOS ANT RATŲ

Kupiškio rajono Byčių ir Antašvos kolūkiuose kartu su komunistininkais keliauja ir nameliai — valgyklos ant ratų.

Nameliuose yra viskas. Čia per pietus pertrauką gali ir ikalmius sužinoti, ir koks tavo dienos išdėstas, ir kiek uždirbai.

Garbingiausioje vietoje — tą dieną pirmąjį vardai. Pavalgęs gali paskaityti naujaušius laikraščius, truputį atsipūsti.

Kadangi abu ūkiai tarpusavyje lenktyniauja, tai ir gali pasimatuoti įdomu, sustojus, prie stendo, kaip sekasi kaimynams....

"NEDIDELI PONAI"

"Valstiečių laikraštis" rašo:

I kolūki atvažiuo būrys moksliečių patalpininkauti. Visi smagūs, gerai nusiteikę, spėjojo, ką teks dirbti.

Netrukus visa tai paaiškėjo: — Na štai ir jūsų darbo vieta, — pasakė kolūkio vyr. agronomas, kai autobusus su talkininkais sustojo prie piktžolėm apžuliusio cukrinių runkelių lauko. — Teks rėvėti.

— Plikom rankom? Kur kaup-tukai? — nustebo moksleiviai. — Ir lengviau, ir sparčiau būtu.

— Gal jums ir baltas pirštinaitės atveži? Nedideli ponai, galit ir be kauptukų rėvėti, atsisveikino agronomas.

Rėvėti buvo nelengva: šak-

n's giliau sulėidusios piktžolės neišsirovė, rankos pajudo, nagai aplūžinėjo.

Talkininku sugedusios nuotalkos nebeįsitarė nei atvežtas šviežio pieno bidonas, nei kvepalais medaus korys.

REIKIA VEŽIMELIŲ

Plungės rajono Tverų kolūkio kiamlių fermos brigadininkė ir kitos darbuotojos skundžiasi:

"Mūsų kiamlių fermoje pašarai išdalinami KIPSK-1000 vežimėliais, kurie nekeisti daugiau, kaip 12 metų. Jie labai susidėvėję, gerda. Todėl gyvulius dažnai jėliu šėti rankomis.

"Čio vadovai tvirtina, kad kiekvienais metais minėtus vežimėlius užsako Plungės rajoniniame gamybiname susivienijime. Tačiau jų negauname iki šiol, nors reikia tik keturių vežimėlių."

E. L.

SOVIETUOSE BEVEIK KAIP IR AMERIKOJE

Iš Sovietų Rusijos per okupuotą Lietuvą, pasiekė Ameriką šitoks anekdotas:

Kai po II pasaul. karo į Maskvą nuvažiuo garsusis Marshallo plano sumanytojas ir vykdytojas pats George Marshall, pirmoje eilėje, žinoma, jis padarė vizitą curų soste sėdintiame gruzinui Josefui Džugašvilii Stalinui.

Beisvečiuojant, Stalinas paklausė:

— Kiek per mėnesį uždirba Amerikos darbininkas?

— Apie 300 dolerių. — atsakė Marshallas

— O kiek darbininkui Amerikoje kaštuoja pragyvenimas? — norėjo žinoti Stalinas.

— Apie 150 dolerių. — atsakė Marshallas.

— Tai ką jūs darbininkai daro su likusiais \$150 — vėl norėjo žinoti Stalinas.

— Tai jau nebe valdžios reikalas, — atsakė Marshallas.

— Na, o kiek uždirba sovietų darbininkas per mėnesį, jei galima paklausti? — žingėdavo Marshallas.

— Apie 150 rublių. — prisipažino Stalinas.

— O kiek darbininkui Sovietuose kaštuoja pragyvenimas? — teiravosi Marshallas.

— Apie 300 rublių. — paaiškino Stalinas.

— O iš kur jis ima tuos trūkštamus 150 rublių. — žingėdavo Marshallas.

— Tai jau nebe valdžios reikalas, — atsakė Stalinas.

Žino masė, kam tinka beržinė košė.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia Lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA netaisako pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudęs sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie jums mielai pasakys ir SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGA! (SPILDOMI RECEPTAI) • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. K. HILMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions. © Ex-Lax, Inc., 1962

NAUJENOSE GALIMA GAUTI:

1. Dr. Kazio Griniaus, ATSIMINIMAI IR MINTYS, II tomas \$10.00
2. Prof. Vaclovo Biržiškos, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis 208 psl. \$6.00
II dalis, 229 psl. \$6.00
3. Miko Šileikio, LIUCIJA. proza. 178 psl. \$5.00
4. Janinos Narūnės, TRYS IR VIENA. Atsiminimai. 172 psl. \$5.00
5. Prof. P. Pakarklio, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBES SANTRAUKŲ BRUOŽAI. 176 psl. \$4.00
6. J. Venclovos, S. DAUKANTO LIETUVISKA VEIKLA. 60 psl. \$2.00

NAUJENOS, 1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60600 siųskite čekį ir pridėkite vieną dolerį persiuntimo išlaidoms.

INŽ. LIODAS MIKSYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES UKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. R. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kiekt viršeliat. Paltas \$2.

NAUJENOS

1729 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60600

— Naujienos, Chicago, Ill.

Tuesday, August 28, 1964

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays,
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-4100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

Postmaster: Send address changes to Naujienos

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980	
Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	
25 cents per copy	
Nuo sausio pirmos dienos	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$45.00
pusei metų	\$24.00
trims mėnesiams	\$15.00
viename mėnesiui	\$5.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$48.00
pusei metų	\$26.00
trims mėnesiams	\$16.00
viename mėnesiui	\$6.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Kaip vokiečiai išveža turkus

Jau pasibaigė didžiųjų Amerikos politinių partijų konvencijos, gyvenimas grįš į įprastą rinkiminių kovų vėžes, tai vėlta žvilgtelėti, kaip vokiečiai sprendžia tas pačias problemas, kurios kankina amerikiečius.

Visi žinome, kad juodžiai užgūlė visus didesnius Amerikos miestus. Jie kelis dešimtmečius laikėsi pietinių valstijų farmose, bet kai prisivėrė jiems durys į vakarus, tai autobusais plaukė į didmiesčius dienomis ir vakarais. Ką padarė Amerikos didmiesčiuose, ir ką jie šiandien daro — visi žinome ir jaučiame.

Amerikiečiai dar ir šiandien neišsprendė juodžių problemas, Kongreso atstovai bando išspręsti ispaniškai kalbančių tautų problemas. Sustiprino pasienio sargybas, siunčia helikopterus, seka per sieną perėjusius grupes, stabdo į šiaurę spaudžiančius sunkvežimius, bet problemos taip lengvai neišsprendė. Įstatymų leidėjai linksta visą reikalą atidėti po rinkimų.

Pasibaigus Antrajam Pasauliniam karui, Vokietija buvo išardyta, išgriauta ir suskaldyta. Hitleris, pradėjęs statyti tūkstančio metų Reichą, ne tik pats nusižudė, bet ir prieš 24 valandas vedusiai žmonai davė ciano rūgšties piliulę ir liepė praryti. Goebelsas pasiskubino. Nelaukdamas Hitlerio, savo žmonai ir vaikams apdalinio po piliulę, liepė praryti, o pats paskubomis paėmė. Didieji Vokietijos miestai buvo išgriauti ir sudeginti, iš nelaisvės grįžo palaužti vyrai, jokiame darbe jie nebetiko. Nacių vadai, pakeitę vardus, skubėjo į Ispaniją, Pietų Amerikos valstybių kalnus. Admirolai pateko nelaisvėn, o jūreiviai bėgo, kur tik tai pajėgė.

Karui pasibaigus, Vokietiją reikėjo atstatyti. Pirmon eilen teko išvalyti griuvėsių lauką, o vėliau pastatyti naujus namus. Vyrų tam darbu nebuvo. Didokas jų skaičius žuvo karo metu. Daugelis išmirė nelaisvėje. Su-

grįžusieji atstatymo darbai nebetiko, neturėjo jėgų.

Turkai anksčiau baigė kovas. Turkai prarado didelius plotus Artimuose Rytuose. Sugrįžę kariai, sričių administratoriai neturėjo darbo. Turkai ieškojo plyšių, kur galėtų priremti savo raumenis. Paaškęs, kad vokiečiams reikalinga darbo ranka. Pradžioje turkai pradėjo ten vykty šimtais, bet netrukus vyko Vokietijon tūkstančiais. Kemal Paša neleido išvažiuoti inteligentijai, apsišvietusiems, bet neturėjo ką duoti jauniems vyrams. Jis džiaugėsi, kad jie gali išvažiuoti Vokietijon.

Nebuvo didesnio miesto, kuriame nebūtų turkų. Stiprus raumeningi vyrai tiko miestams valyti, tiltams taisyti, vandens, elektros, dujų vamzdžiams nutiesti. Palydinus su atlyginimu Turkijoje, jauni vyrai Vokietijoje gavo gerą atlyginimą. Jie dirbo ilgas valandas ir viršvalandžius. Laužuose jie rado vertingų daiktų, be to, galėjo pigiau įsigyti drabužius, apavą ir apie namus reikalingas priemones. Aptvarkius pašta, jie galėjo siųsti namo vertingų dalykų.

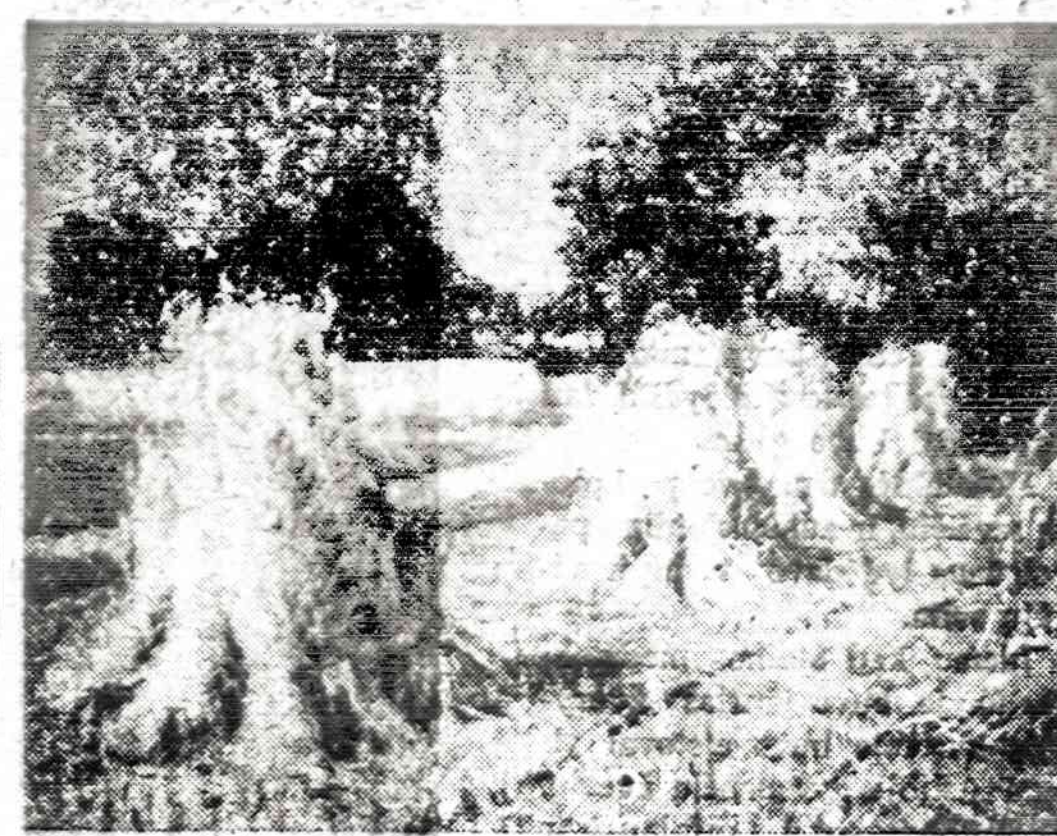
Svarbiausia, sugrįžusieji Vokietijoje jie rado labai geras moteris. Vokietės su turkais susikalbėti negalėjo, bet nejuodimomis tapo jų šeiminkėmis. Atsirado vaikų, kuriuos abu auginė. Tikėtai iš vaikų turkai pradėjo mokytis vokiškai. Turkai ir šiandien turi svarbų darbą Vokietijos miestuose. Jie valo sodus, prižiūri gatves, vanden-tiekį, taiso namus, elektrą. Po karą atvykusių turkų jau nebėra. Miestuose jau išauginta trečioji ir ketvirtoji turkų karta. Dalis jų tapo vokiečių piliečiais, bet didoka dalis pasiliko be pilietybės.

Viskas vyko tvarkingai, kol pokarinėje Vokietijoje visi dirbo. Reikalai pablogėjo, kai dirbantieji pradėjo jausti nedarbą. Nedarbas palietė ir turkus. Ne senius, atvykusius tuojau po karo, bet jų vaikus, anūkus. Vokiečiai viešai svarstė nedarbo klausimą su pačiais turkais. Kilo mintis pasiūlyti turkams važiuoti namo. Nelietė turkų Vokietijos piliečių, bet pasiūlė nepiliečiams. Kas netapo piliečiu, tai tam gerokai suvaržė pilietybės gavimo galimybes.

Nė vienas vokiečių nepatarė turkams išvažiuoti, kaip siūlo išvežti kubiečius, meksikiečius. Vokiečiai pasiūlė turkams patiems išvažiuoti, kol praeis nedarbo laikotarpis pačioje Vokietijoje. Išvažiuoti norintiems turkams Vokietijos parlamentas pasiūlė apmokėti kelionę į Turkiją. Pradžioje buvo pasiūlyta duoti kiekvienam namo važiuojančiam turkui po \$1,000. Bet netrukus apskaičiavo, kad kelionė žymiai brangiau kainuos, jeigu jis norės pasiimti bent dalį vertingųjų daiktų. Vyriausybė pridėjo žymiai didesnę sumą, nes apskaičiavo, kad Vokietijoje gyvenantis turkas be darbo brangiau kainuos, negu išvažiuojantis namo turkas. Vokiečiams geriau, kad išvažiuojantis turkas būtų patenkintas, negu rūgijantis turkas. Bonos vyriausybė pasiūlė kiekvienam išvažiuojančiam turkui po \$3,500. Kai turkas turėjo namus, tai iš jo atpirko namus. Reikia turėti galvoje, kad turkai buvo susitaupę gerokas santaupas.

Didesnė turkų dalis išvažiavo su visais savo pinigais, bet apdairesnėji išvažiavo su įvairiausiomis mašinomis. Jie prisipirko automatiškų mašinų sraigtams, vinims, vieloms, įrankiams gaminti. Kurie dirbo šioje pramonėje, tai grįžė į Turkiją galės įsteigti dirbtuves ir galės verstis. Namo važiuojantieji turkai gavo nuolaidas iš mašinų gamintojų, gavo visas reikalingas instrukcijas toms mašinoms prižiūrėti.

Vokietijoje yra apie keturi milijonai turkų. Apie milijonas jau išvažiavo namo. Vokietijoje bedarbių skaičius

ANTANAS PLEŠKYS

KLAIDINGAI KALTINAMAS VLIKAS

Didž. Gerb. NAUJIENŲ Redaktoriumi pone Gudeli,
1984 m. rugpjūčio 25 d.

Siunčiu Jums savo straipsnį „DRAUGUI. Bronius Nemickas „Klaidingai kaltinamas VLIKas“, savo ilgame per dvi laidas, malonėkite jį atspausdinti Jūsų DRAUGE atspausdintame straip-redaguojamose NAUJIENOSE. Snyje, klaidingai puola VLIKą. Straipsnį buvau pasiuntęs Aš, norėdamas jį patikslinti, tam

sumažėjo visu milijonu.

Turkas J. Tagliaba aprašinėja, kaip Reino srityje, Duisburgo apylinkėje išvažiuoja turkai, dirbusieji didelėse Mannesmann plieno dirbtuvėse. Prieš 40 metų į Duisburgo apylinkę atvyko tūkstančiai turkų, kad galėtų dirbti vietos plieno dirbtuvėse. Atvažiavo ne tik vyrai, bet ir žmonos bei vaikai. Mannesmann bendrovė šalia dirbtuvių pastatė šimtus butų, išstius gyvenamųjų namų kvartalus. Bendrovės vadovybė vartos naujesnes priemones plienui gaminti. Ji žino, kad buvę darbininkai liks be darbo. Praktiškiausia, kad jie važiuotų namo, nes tie turkai nemokė moderniomis priemonėmis gaminti plieno. 46 turkai buvo apmokėti prie vieno pečiaus į dieną pagaminti 1,500 tonų plieno. Kai dirbtuvė bus pertvarkyta, tai penki žmonės prie vieno pečiaus pagamins 1,500 tonų plieno.

Mannesmann dirbtuvėje dirbusieji turkai, patyrę apie galimas pakaitas plieno gamyboj, kreipėsi į Duisburgo merą Josef Krings, socialdemokratų partijos narį. Darbų ir gamybos sąlygų jis negalės pakeisti, bet jis kreipėsi į Mannesmano dirbtuvės vadovybę, kas daryti, kad turkai, įdėję tiek daug darbo ir plieno dirbtuvėse, nevaziuotų namo tuščiomis rankomis. Mannesmano vadovybė įsakė apskaičiuoti, kiek metų kiekvienas turkas dirbo toje plieno dirbtuvėje, tiek mėnesinių algų kiekvienam bus sumokėta. Kiekvienas turkas, gavęs iš vyriausybės po \$3,500, gaus dar iš Mannesmano bendrovės stambią sumą pinigų.

Vieni išvažiavo su gautais pinigais, o kiti prisipirko modernių mašinų ir išsivežė Turkijon. Vokietijoje liko lentomis apkalinti turkų butai ir jų pinigais pastatyta medėtė. Iš Duisburgo turkus išleido šimtai vokiečių. Visi palinkėjo jiems sėkmės, o meras šimtas paspaudė ranką.

Mums atrodo, kad amerikiečiams reikėtų pasimokyti iš šių dienų vokiečių.

pačiam DRAUGUI pasiunčiau savo minėtą straipsnį, kad jį atspausdintų.

1984.8.24 d. datuotu laišku DRAUGAS mano straipsnį grąžino ir rašo:

„Gerbiamasis,

Jau turime surinktą ilgą J. Vytėno straipsnį ta pačia tema. Jį įdėsime kitą savaitę, nes reikės dėti per du ar tris numerius, o dabar užsiėmė šv. Kazimiero minėjimu Toronte.

Taigi Jūsų straipsnį grąžinu, nes būtų ano straipsnio pakartojimas, nors ir kitais žodžiais.

Pasirašo: P. Garšva, vyr. redaktorius.

Su pagarba Antanas Pleškys

Bronius Nemickas ilgame savo straipsnyje „Argi dera ginti Staliną“ („Draugas“, 1984 m. birželio 28 ir 29) rašo: „VLIKas, viešai pusiakaudamas Jaltos susitarimų klausimu ir savo pareikimo motyvuose griebsias kazuistinių įmančių, sukultų. A. Pl.) aiškinimų, prieina klaidingų ir Lietuvos bylai nenaudingų išvadų“.

[Sakinys parašytas neaiškiai, įmantriai ir VLIKo atžvilgiu užgauliai. Visiškai neaišku, kaip gi VLIKas savo aiškinimu galėjo prieiti pats sau klaidingų ir Lietuvos bylai nenaudingų išvadų? Stokoja platesnio paaiškinimo.

„VLIKo pareikimas Jaltos klausimu“ buvo atspausdintas „ELTOS informacijoje“ 1984 m. gegužės mėn. Nr. (1210), psl. 2-3, ir „Drauge“ 1984 m. birželio 16 d., Nr. 120, 1 psl. Ten rašoma:

1945 m. vasario 11 d. Jaltos susitarimai yra „karo meto“ susitarimai tarp JAV Prezidento Franklin D. Roosevelt, D. Britanijos ministro pirmininko Winston S. Churchill ir Sovietų Komisarų Tarybos pirmininko J. Stalino. Išlaisvinus Europos Deklaracijoje jie nustatė bendras gaires sprendžiant išlaisvintos Europos politines ir ūkines problemas.

Šią Deklaraciją buvo pažeis-ti Atlanto Charterio principai, kylančius pavertusias valstybes. Atlanto Charteryje skelbiama:

Trečia — jie gerbia visų tautų teisę pasirinkti valdžios formą, kurioje jie nori gyventi; jie nori matyti, kad būtų atstatyta suvereninės teisės ir savivalda visoms tautos iš kurių jėga taitai buvo atimta.

Tuo tarpu Jaltos Deklaracijoje skaitome:

(Bus daugiau)

*PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ALEKSANDRA VAISICNIENE

VEGETARIŠKA MITYBA IR SVEIKATA

Venezuela, Caracas, 1982 metai

(Tęsinys)

Salierai yra stiprus kraujo valytojai ir turi gydomosios galios ne tik gleukomai, bet ir kitokioms ligoms: reumatizmui, artritui, nervų ligoms, astmai, smegenų negalavimams ir pnš. Salierai turi labai daug ir įvairių rūšių vitaminų bei mineralų. Reta kuri kita daržovė turi tiek daug vitaminų ir mineralų. Dėl to ji skaitoma vienu geriausiu natūralinės medicinos vaistu.

Gleukoma yra labai sunki ir pavojinga akių liga. Ją sunku išgydyti ne tik laboratorijose pagamintais vaistais, bet ir operacijos būdu. Šiomis priemonėmis galima tik tos ligos progresavimą sustabdyti. Tuo pačiu rezultatus tos ligos gydyme galima gauti šiame skirsnyje įvardintomis priemonėmis ir natūraliais, gamtoje esančiais vaistais. Jeigu laiku — ligos pačioje pradžioje imamasi šių gydymo priemonių, — ją galima ne tik pristabdyti, bet ir išgydyti.

MIEŽIS

Miežis yra trumpa, bet varginanti akių liga. Ji dažnai pasiūlo mūsų tarpė. Ja suserga vaikai ir subrendę žmonės.

Žmogaus blakstienų odoje yra mažos liaukos,

gaminančios atitinkamus riebalus, reikalingus blakstienoms ir antakiams. Šios liaukos kartais gauna uždegimą iš kraujuje esančių kenksmingų medžiagų. Tokio uždegimo arba apnuodijimo pasekoje atsiranda žirnio, o kartais ir pupos didumo guzelis — spuogelis, kurį ir vadiname miežiu.

Tos ligos pradžioje juntamas niežėjimas blakstienoje, kuri vėliau patinsta ir paraudonuoja. Jei tas pasireiškia blakstienos viršutinėje dalyje ar viduryje, tai po kurio laiko ištisinimas nuslenka į apatinę blakstienų pusę ir pradeda varginti regėjimą: akys sunkiai prasiveria, sudarvdomas įausmą tarytum akys yra sulipusios. Užtat tas jausmas būna labai nemalonus ir varginantis.

Po kurio laiko išaugęs guzelis pradeda pūliuoti. Šis nenormalumas sukelia akies skaudėjimą, išsiskaidamas net viso kūno temperatūros pakilimą. Kartais pūliavimas pats savaime pranyksta, nepalikdamas jokių žymių. Dažnas iš mūsų šią negerovę esame turėję ir net ne viena kartą. To pasekoje kartais išsiskreivėja blakstienos ir trukdo normalų akių mirksėjimą. Natūraliu gydymo būdu tą ligą galima išgydyti ir išvengti jos pasikartojimo.

Šią ligą sukelia mikrobai. Jie įsiveisia per nešvarumus, paliečiant blakstienas nešvariais pirštais, dažant blakstienas netinkamais dažais, besimaudant nešvariame jūros, ežero ar upės vandenyje, naudojant nusišluostymui nešvarų rankšluostį ir pnš. Nežinliai pradėjus akiai niežėti,

pradeda ją trinti kokių nors nešvarių skudurų ir dar labiau susargdina skaudamą vietą.

Be šių užsikrėtimų priemonių, miežiu galima susirgti netinkamu maistu, kuriame yra apstu riebalų, pvz., mėsoje, dešrosė ar panašiuose maisto produktuose. Šią ligą gali sukelti ir kai kurie netinkamai veikiantieji kūno organai: inkstai, kepenys, o taip pat blogas virškinimas bei vidurių užkietėjimas.

Šią ligą galima išsigydyti pačiam. Tam reikalingi visų pirma reikia vengti daiktų, galinčių sukelti šią ligą: atsisakyti visų riebalinių valgių ir „pikantiškų“ skanėstų — mėsos, kumpių, dešrų, įvairių mėsinių kepsnių ir šokoladinių gaminių (tortų, „napoleonų“, riebalais paskanintų „bulkučių“ ir pnš.). Jų vietoje naudoti ir kasdien daug valgyti daržovių ir vaisių; gerti apelsinų ir citrinų sulčių, šalavijų arbatos ir kasdien suvalgyti po gabaliuką česnakų kartu su petražolėmis (jos panaikina aštrų česnako kvapą). Niekada nesimaudyti nešvariame vandenyje ir nesišluostyti purvinu rankšluostiu bei netrinti akių nešvariomis rankomis. Stengtis reguliariai ir pilnai ištuštinti vidurius. Jeigu viduriai užkietėję, pravartu kasdien įgerti mažą stiklinėlę alaus mielių.

Antakiuose, prie blakstienų ir akių voke išaugusį „miežį“ atsargiai ir dažnai plauti šiltu ramunėlių skiediniu ir ant akies dėti šiltus virinto vandens kompresus.

Šias priemones naudojant, nesunkiai galima

tą nemalonią ir skausmingą „miežio“ ligą išsigydyti.

AUKŠTAS KRAUJO SPAUDIMAS IR VAISIŲ SULTYS

Kraujas yra nuolatinis gyvybės palaikytojas kiekviename gyvyje, taigi ir žmoguje. Vyriausias ir svarbiausias kraujo tekejimo po visas organizmo dalis variklis yra širdis. Ji be paliovos, tarytum koks užvestas motoras, veikia. Tas veikimas yra dviejų fazių: išsiplėtimas ir susitraukimas širdies raumenų.

Kuomet širdies raumenys susitraukia, jie išspaudžia kraują į arterijas. Po to tie raumenys atsipalaiduoja tarytum atsikvėpdami poilsui. Tačiau kraujo tekejimas arterijomis nesustoja. Tik jis būna mažesnis. Tokiu būdu ir reiškiasi širdies veikimas bei kraujo dviejų laipsnių tekejimo arterijomis greitis: aukštas ir žemas. Jis matuojamas tam tikru įtaisu, parodančiu to pakilimo ir atslūgimo didumą. Matuojant kraujo spaudimą, visada duodami du skaičiai: pirmasis arba aukščiausias spaudimas vadinamas sistoliniu spaudimu, o antrasis — žemiausias — vadinamas diastoliniu spaudimu.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

— Naujienos, Chicago,

Tuesday, August 28, 1984

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

Modernios poezijos knyga. Kaina 5 dol. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community klinikoje
Medicinos direktorius

1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 461-8200, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS

3921 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius

ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 West 63rd Street

Valandos: antradienį 1-4 popiet,

ketvirtadienį 5-7 val. vak.

Ofiso telefonas: 776-2880,

Rezidencijos telefonas: 448-5545

Florida

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.

5025 CENTRAL AVE.

St. Petersburg, Fla. 33710

Tel. (813) 321-4200

MOVING

Apdraustas perkraustymas

ir įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 ar 376-5996

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda

ZEMA KAINA

Priimam Master Charge

ir VISA kortele.

R. SERENAS. Tel. 925-8063

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS

Šeštadieniais ir sekmadieniais

nuo 8:30 iki 9:30 val. rytė.

Stoties WOPA - 1490 AM

transliuojamos iš mūsų studijos

Marquette Park.

Vedėja — Aldona Deukins

Tel.: 778-1542

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDIONYTIS

Programos vedėjas

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakarų.

Vos laidos iš WCVB stoties,

bangos 1450 AM.

St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p.

ir WTTB stoties, 1130 AM bangos.

9446 W. 71st Street

Chicago, Illinois 60625

Tel.: 778-3374

PIRMOJO LAIPSNIO SUKAKTIS

Kiekvienam Karo Mokyklą baigusiam gautas pirmasis karininko laipsnis ir žibanti antpečiuose žvaigždė, teikė daug svarbos ir džiaugsmo, nes tuo baigdavo kieto karinių mokslų porą ar trijų metų periodo vargas.

Šiais metais sukanka 50 metų, kaip 1934 m. rugsėjo 166 d. Karo Mokyklą baigė XVI-ji laida, susidėjusi daugiausia iš pestininkų, 5-kių kavaleristų ir 4-rių aviacijos karininkų, iš viso 60 jaunesniųjų leitenantų.

St. Petersburg (Floridoje) gyvenantis šios laidos karininkas Kazimeras Urbšaitis ėmėsi iniciatyvos š. m. rugsėjo 8-9 p. d. sukviešti likusius gyvus šią laidą baigusius.

Daugumas laidos karininkų yra žuvę, mirę, išvežti į Rusiją arba sušaudyti.

Laisvajame pasaulyje žinomų gyvųjų beliko vos 14. Šioje šalyje gyvenančių vienas invalidas, o du nesveikuoją. Iš gyvųjų tarpo visuomenei labiau žinomi yra "Kario" redaktorius Zigmas Raulinaitis; jau minėtasis K. Urbšaitis yra savo miesto L. B-nės pirmininkas ir "Naujienose" linotipininku dirbęs rašytojas Andrius Mironas-Norimas.

Suvažiavimas dėl nedidelio dalyvių skaičiaus buss pusiau viešas, dalyvaujant tik buvusiems lektoriams (jeigu galės atvykti), viršininkams, šeimos nariams ir draugams.

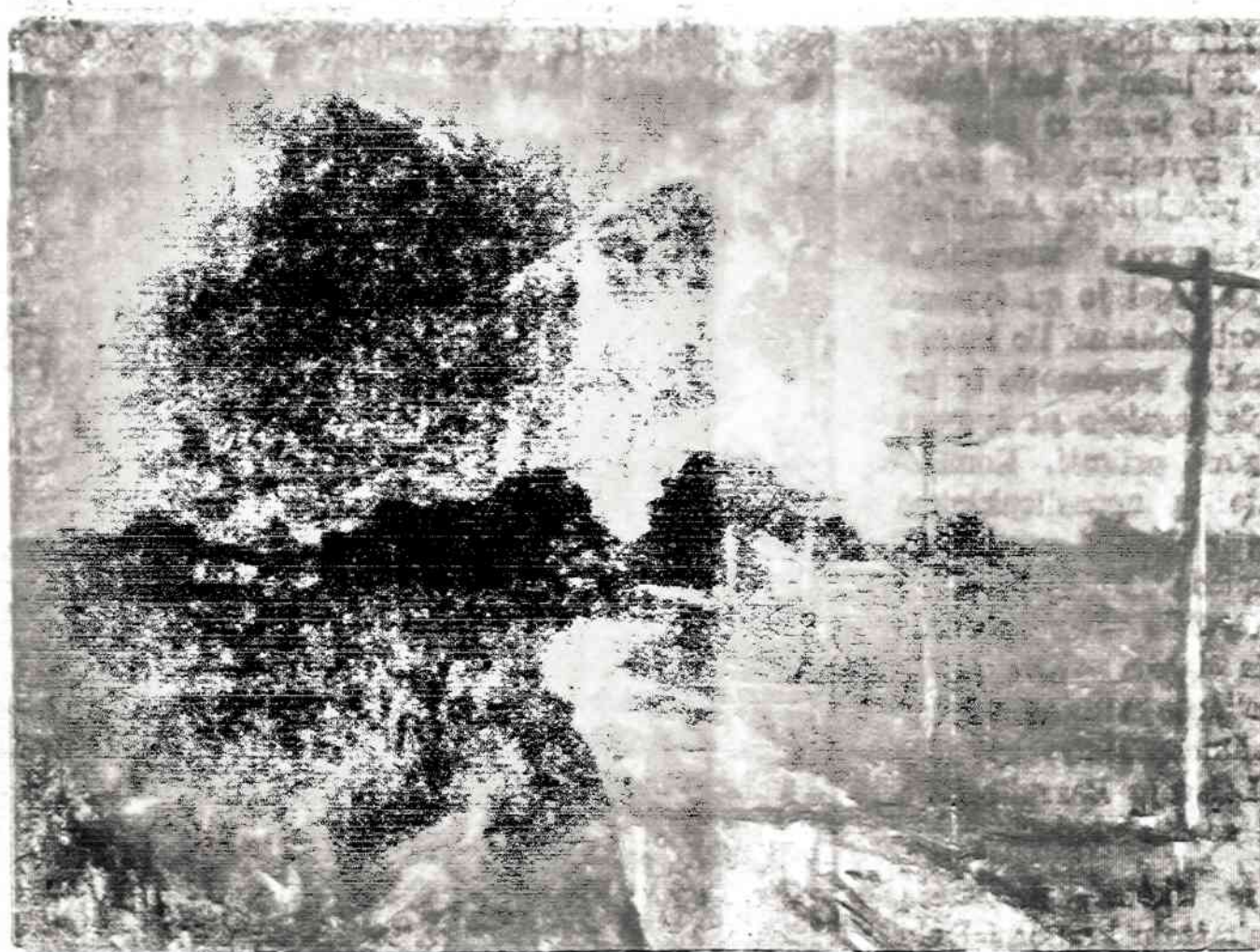
Kor.

Daktaras: — Meskite gėres. Blaiviai gyvendamas savo amžių pratešite visą dešimtį metų.

Pacientas: — Ar ne per vėlu mesti, ponas daktare?

Daktaras: — Mesti geri niekuomet nėra per vėlu.

Pacientas: — Na, tai aš dešimtį metų dar pagersiu!

M. SILEIKIS

"Anksti rytą"

Stakliškių druska

Stakliškės labai gerai žinoma vietovė, garsėjanti ir už Lietuvos ribų. Stakliškių midų ragauja ir gilia stipresniųjų gėrimų žinovai įvairiose užsienio šalyse.

Dar palyginti neseniai kraštotyrinėje literatūroje Stakliškės buvo vadinamos nedideliu miesteliu, esančiu 2 mylių atstumu nuo Jiezno, ir 5,5 mylios į vakarus nuo Trakų. Miestelis minimas jau XV am. Pz., 1403 m. pro Stakliškės traukė kryžiuočių ordino maršalo Vernerio Tetingeno vadovaujama didžiulė kariuomenė. Lydėdami kunigaikštį Švitrigailą, kryživiai kalavijų ir ugnimi nusiaubė miestelį.

Vėliau, XVI am. vidury. Žygimantas Augustas užrašė Stakliškės savo žmonai Barbora Radvilaitei. 1593 m. Žygimantas III miestelio parapinei bažnyčiai įteikė žemės dovanavimo raštą, o 1641 m. Žemaičių seniūnas Jonas Alfonsas Lackis veitijam klebonui dovanavo dar didesnę žemės plotą.

Tačiau bene labiausiai Stakliškės pagarsėjo XVIII am. žiuje.

Didysis Lietuvos etmonas Liudvikas Pecas, Augusto II laikais buvęs Stakliškių seniūnu, sužinojo, kad vietos vargingesnieji valstiečiai trūdamie druskos, vandenį maistui gaminti semdavo iš netoli miestelio esančio sausaus šaltinio. Netrukus Stakliškėse atsirado pirmoji primityvi

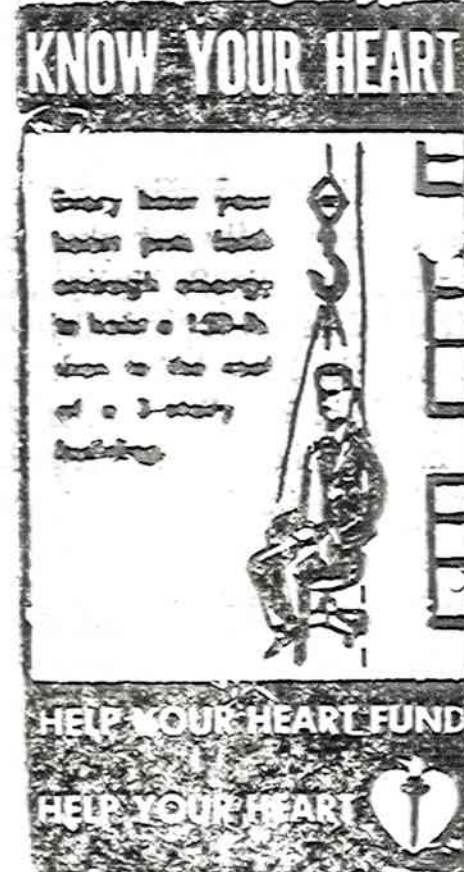
druskos virykla. Tačiau ji davė labai menką pelną ir netrukus, net neišmokėjus įdėtų lėšų, nustojo gyvavusi.

Praslinkus keletui dešimtmečių, maždaug 1780—1790 m., Stakliškių druskingaisiais šaltiniais pradėjo domėtis Lietuvos pakancelis Joachimus Chreptavičius. apskritai rūpinęsis mokslu, technika ir vienu metu įteigęs geležies lydyimo įmonę Vyšniave, netoli Švenčionių. Jis pats pabuvojo Stakliškėse, o savo stebėjimų duomenis pranešė Vilniaus universiteto profesoriams — fizikui Juozapui Mickevičiui ir chemikui Sarteriui. Kartu jie buvo įgalioti mokslininkai ištirti Stakliškių druskinguosius vandenius.

KVIETIMAS

Vasaros liksmybės pasibaigus, sugrįžus iš atostogų ir stovyklų, sesės skautininkės, broliai skautininkai bei vyr. skautės židinietės, yra kviečiami į suvažiavimą, kuris įvyks š. m. spalio mėn. 6-7 dienomis Clevelande, Ohio.

Dienotvarkė bus svarstomos skautiškos temos. Nagrinėsime esminius skautybės klausimus, poliesime išsiviejoje nuolat augancius veiklos rūpesčius ir mesime atvirą žvilgsnį į save. Prelegentų minčių ir patarimų vedami, ieškosime mūsų veiklos būdų ir metodų pasitobulinti.

MEDICAL FACTS

WHAT IS THE FASTEST GROWING HEALTH CARE PROFESSION-AND WHY?

OSTEOPATHIC MEDICINE/DOCTORS OF OSTEOPATHY, D.O.'S, WILL MORE THAN DOUBLE THEIR PRESENT NUMBER-GROWING FROM 18,000 TODAY TO MORE THAN 36,000 PHYSICIANS IN THE NEXT 20 YEARS!

D.O.'S ARE FULLY LICENSED TO PRESCRIBE DRUGS, PERFORM SURGERY AND UTILIZE ALL OTHER SCIENTIFICALLY ACCEPTED MEANS FOR TREATING INJURY AND DISEASE, INCLUDING THE USE OF MANIPULATIVE THERAPY.

ALTHOUGH ONLY FIVE PERCENT OF THE PHYSICIAN POPULATION, D.O.'S PROVIDE TOTAL HEALTH CARE FOR MORE THAN TEN PERCENT OF THE PUBLIC SOME 30 MILLION AMERICANS!

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

(312) 226-1244

24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

GENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, Ill. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENIN

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Lengvosios atletikos pirmenybės

1984 m. S. Amerikos Pabaltiečių ir Lietuvių Lengvosios Atletikos Pirmenybės įvyks š. m. rugsėjo 8 ir 9 d. Kanados latvių stadione "Sdrabene", Milton, Ont., netoli Hamiltono. Vykdo — SALFAS Lengv. Atletikos komitetas.

1984 m. lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų.

Varžybos vyks šiose klasėse: vyrų, moterų, jaunių A (1965-67 m. gimimo); jaunių ir mergaičių B (1968-69 m.), C (1970-71 m. D (1972-73 m.) ir E (1924 m. gim. ir jaunesnių); vyrų submasters (35-39 m.) ir vyrų visų klasių "masters" — (40-41 m.), (45-49 m.); (60-64 m.), (55-59 m.) ir t. t. kas 5 metai.

Varžybų pradžia šeštadienį, rugsėjo 8 d. — 2:00 PM. Registracija nuo 12 val. Sekmadienį varžybų pradžia nuo 10:00 AM.

Dalyvių registracija atliekama iki š. m. rugsėjo 4 d., šiuo adresu: Algis Malinauskas, 1317 Hillview Cres., Oakville, Ont., L6A 2C6. Tel. (416) 841-7694.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių lengvaatlečiams. Smulkios informacijos praneštos visiems sporto klubams ir kai kuriems pavieniams lengvaatlečiams. Informacijų neturintieji, prašomi kreiptis į A. Malinauską.

1984 m. S. A. pabaltiečių ir Lietuvių šaudymo pirmenybės

1984 m. S. Amerikos Pabaltiečių ir Lietuvių šaudymo pirmenybės vyko Kanados estai, Kanados latvių šaudykloje "Berzaine", apie 40 mylių į šiaurę nuo Toronto, Ont.

Rugsėjo 8 d. vyks pistoletų varžybos, rugsėjo 15 d. — smulkios kalibro šautuvų ir medžioklinių šautuvų.

Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų. Dalyvavimas atviras visiems lietuviams šaudytojams.

Dalyvių registracija atliekama varžybų dieną, vietoje. Smulkios informacijos praneša SALFAS-gos šaudymo vadovas Balys Savickas 340 Dixon Rd. Nr. 2004, Weston, Ont. M9R 1H1. Tel. (416) 241-2267.

1984 m. S. A. lietuvių golfo pirmenybės

Kaip jau buvo anksčiau skelbta, 1984 m. Individualinės ir Tarptautinės S. A. lietuvių golfo pirmenybės įvyks š. m. rugsėjo 1 ir 2 d., Bay Valley Golf Course, Bay Valley, Mich. Rengia Detroito LSK Kovas per specialų komitetą.

Smulkios informacijos pranešta visiems golfo kultūvaujantiems klubams ir jau anksčiau buvo paskelbtos spaudoje. Reikalui esant, kreipkitės į varžybų rengimo k-to pirmininką, šiuo adresu:

V. Petrulis, 30115 Brookview, Livonia, MI 48152. Tel. (313) 325-0294.

Lauko teniso pirmenybės atidėtos

1984 m. S. A. lietuvių teniso pirmenybės, planuotos praversti š. m. rugpjūčio 25-26 d. Detroito, yra atidėtos velesniam laikui dėl laiko stokos. Yra ieškoma galimybių jas surengti rugsėjo mėnesį. Galutinis sprendimas bus praneštas.

SALFOS-gos Centro Valdyba

PAVERGTAS LIETUVIS PRALENKĖ R. VOKIETI MASKVOS "OLIMPIADOJ"

Nežiūrint visokių pasiteisinimų apie oro nešvarumą Los Angeles mieste, apie JAV valdžios "atsisakymą" garantuoti Sovietų sportininkų "apsaugą", Krem-

lius uždraudė savo imperijos ir pavergtųjų šalių atletams dalyvauti XXIII olimpiadoje svarbiausiai dėl baimės, kad daugelis sovietinio jaunimo mes komunistinį gyvenimą ir prašys politinės prieglaudės Amerikoje.

Tai nelengvas sprendimas ruošos, jie negalėjo su šypsena niams sportininkams. Po keurių metų sunkios treniruotės ir parucšos, jie negalėjo su šypsena tą paneigimą priimti. Komisarai pajuto tą nepasitenkinimo spaudimą ir skubiai suruošė savą "olimpiadą", kurią pavadino "Draugystė-84". Tos sportinės rungtynės dabar vyksta Maskvoje ir keliuose kituose pavergtuose kraštuose. Dalyvauja jose ir kelių Laisvojo Pasaulio šalių pavieniai sportininkai.

Kaip ir tikėtasi, didžiausią skaičių laimėtojų kraunasi Rytų Vokietija. Rungtynėse kontestuoja ir okupuotos Lietuvos sportininkai, bet žinoma, jie nesieja sovietinės spalvos. Pirmosiomis "Draugystės-84" dienomis domės gavo lietuvis Gintautas Umuras, kuris nugalėjo R. vokiečių Bernd Dittert 400 metrų dviračio lenktynėse. Vokietis kvalifikuojantis pasiekė naują pasaulio rekordą, bet finaluose lietuvis Umuras jį pralenkė 4:33.63 minučių laiku, kuris yra tryš šimtosios sekundės geresnis negu amerikiečio Steve Hegg aukso medalį, laimėję 4:39.35 minutes. Reikia pažymėti, kad amerikietis Hegg Los Angeles olimpiadoje važiuavo cementiniu keliu lauke, o Maskvos lenktynės laikytos viduj ant medinio grindinio.

J. Bagdonas

TRUMPAI

— Lietuvių Vyčių senjorų tradicinis piknikas įvyks sekmadienį, rugsėjo 2, Vyčių salėje ir sodeleje — Campbell ir 47 St. pradžia 12 val. Bus skanių valgių. Laimės šulinys, gros gerą muziką šokiams. Maloniai priimsime laimėjimams dovanas.

nas. Jaunimas ir senimas kviečiami atsilankyti. Valdyba 8:45 val. vak. radijo banga 1450 AM per Lietuvos Aidus.

Sekmadienį, 9 val. ryto radijo banga 1450 AM per Sophie Barcus išgirsite "Viskas apmokėta". Jei įtikėjote, malonėkite parašyti. Prisiūsime knygelę "Užgimes Laisvas". Mūsų adresas: Lithuanian Ministries, P. O. 321, Oak Lawn, Ill. 60454.

— Netoli Napolio nušauti 7 žmonės. Tvirtinama, kad eina kova tarp dviejų mafijos grupių.

— Italijos mafijos žudynės vyko prie Horre Annuziata, 13 mylių nuo Napolio.

Dr. Henrikas Nagys, sambūrio vicepirmininkas

KAS YRA BRANGIAUSIA JŲSŲ GYVENIMAS?

"Dievas taip pamilo pasaulį, jog atidavė vieną sūnų, kad kiekvienas, kuris Jį tiki, nepažūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą: Jono 3:16". Maloniai kviečiame pasikla-

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly!

see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747

Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-3 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., Beža 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00 Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJENOS,

879 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL. 60608

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE 1 REAL ESTATE FOR SALE
Rental, Lease — Perdavimas 1 Namai, Žemė — Perdavimas

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIŠIEMS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAI
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAS

YISŲ ROŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LAIKYKIMĖS MARQUETTE PARKE.
CIA GERIAUSIA VIETA
LIETUVIAMS.

2 butų mūrinis. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3 butų mūrinis su garažu. Pelningas pirkiny.

Didelis, gražiai įrengtas bungalow. Nebrangus.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX

2951 W. 63rd St.

Tel.: 436-7878

RENTING IN GENERAL
Nuomos

Suaugusi moteris ieško moters norinčios gyventi dideliame bute su šeimininke. Skambinti 733-1283.

REPAIRS — IN GENERAL
(visi rūšių taisymai)

TAISO ORO VĖSINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS BEI KROSNIS.
Herman Deckys
Tel. 585-6624

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

"LIUCIJA"

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO patarimas ir tėsėjo Alphonse WELLS peržiūra "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis. Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje. Knygos kaina — \$3.95 (su persiuntimu).

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAIŠYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METU AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$126 pusmečiui automobilio liability draudimas pensininkams.
Kreiptis: A. LAURAITIS
4651 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.
Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių išskirtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance
Good service/Good price
F. Zapalis, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen, Ill.
60442 — 424-5654
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office: Bloomington, Illinois

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2549 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Seštadienis pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

DON'T set his world on fire

Naujienose galima gauti
AUGUSTINO PAŠKONIO
knygą apie
MARIJAMPOLES KARO MOKYKLĄ IR
JOS KARIŲŲ LIKIMĄ

Minkšti viršeliai. 90 psl. Kaina \$4.00.
Už persiuntimą pridėkite \$1.00.

Čekį rašykite ir siųskite:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS
619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DEL LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBES

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608